

SCOPUS • WEB OF SCIENCE • H-INDEX • SSCI • SJR • IMPACT FACTOR

www.publ.science



НАУКА ТА МЕТРИКА

№1
01.07
2019

ПРОЦЕС ПУБЛІКАЦІЇ
НАУКОВОЇ СТАТТІ В
SCOPUS TA WEB OF SCIENCE

~~~~~

## ЯК ДОСЯГТИ ВИСОКОГО РІВНЯ ЦИТУВАННЯ СТАТТІ?

УСІ ЕТАПИ  
СУПРОВОДУ  
НАУКОВОЇ ПУБЛІКАЦІЇ

ІНТЕРВ'Ю:  
ПУБЛІКАЦІЇ  
НА ЕКСПОРТ

# ЗМІСТ

|                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1) Звернення редактора .....                                                                           | 3  |
| 2) Допомога вченому                                                                                    |    |
| • <b>Стаття:</b> Як досягти високого рівня цитування наукової роботи? .....                            | 4  |
| 3) Новини наукометрії:                                                                                 |    |
| — Нові зміни до правил захисту PhD та докторів наук .....                                              | 6  |
| — Кабінет Міністрів України визначив Порядок проведення атестації наукових робітників.....             | 7  |
| • <b>Стаття:</b> Супровід наукової публікації .....                                                    | 8  |
| Новини наукометрії:                                                                                    |    |
| — Академічна недоброчесність – загроза для присудження вченого звання.....                             | 11 |
| • <b>Стаття:</b> Хто такі «хижацькі» видання, і чому не потрібно вішати цей ярлик на всі журнали?..... | 12 |
| Новини наукометрії:                                                                                    |    |
| — Доступ до Web of Science та Scopus відкрито!.....                                                    | 14 |
| 4) Інтерв'ю “Публікації на експорт” .....                                                              | 15 |
| 5) Інфографіка:                                                                                        |    |
| Процес публікації статті в Scopus та Web of Science.....                                               | 19 |

## ВІТАЮ, ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Сьогодні розвиток науки та наукометрії потребує від кожного вченого серйозного аналізу та розуміння сучасної публікаційної ситуації у світі та в Україні, чого нам істотно не вистачає. Журнал «Наука та метрика» присвячений тому, щоб висвітлювати наукометричний простір та актуальні питання, які хвилюють сучасних дослідників.

У першому випуску нашого журналу ми підготували останні новини, щоб усі науковці мали можливість бути в курсі важливих подій. Ви дізнаєтесь про зміни, які відбулись у правилах захисту PhD та докторів наук, про Порядок проведення атестації наукових робітників, до чого може привести академічна недоброчесність, а також про відкритий доступ до Web of Science та Scopus, який надає унікальні можливості для активізації глибинного наукового пошуку та кращої реалізації дослідницьких проектів.

Більш того, фахівці нашої редакції надають цілу низку коментарів та корисних порад з приводу того, що представляє з себе сучасна наукометрична сфера, як краще публікувати наукові роботи та досягати нових публікаційних звершень.

Журнал «Наука та метрика» є некомерційним проектом. Наша редакційна команда прагне повідомляти сучасному досліднику правдиву та практичну інформацію, яка сприятиме розвитку наукової діяльності українського вченого.



# ЯК ДОСЯГТИ ВИСОКОГО РІВНЯ ЦИТУВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ?

Кожен вчений прагне, щоб його наукова праця була затребуваною серед інших дослідників, на яку частіше посилаються, допомагаючи іншим науковцям створювати нові відкриття у науковій сфері. Як же написати таку статтю, яка буде мати високі наукометричні показники цитування серед інших наукових експериментів?

## 1. Робота повинна викликати інтерес своєю темою і новітністю дослідження.

**Використовуйте в роботі тільки актуальну інформацію.**

Якщо стаття несе користь і унікальність даних, тоді інші автори будуть посылатися на них, використовувати в своїх роботах і створювати нові відкриття. Вони повинні бути цінними на момент дослідження і перевірені в авторитетних джерелах. Використовуйте матеріали із відомих зарубіжних і вітчизняних видань. Це підвищить авторитет і довіру до роботи.

## 2. Публікуйтеся в рейтингових і перевірених виданнях.

Чим вище авторитетність журналу, його квартиль, тим більш кваліфікована читацька аудиторія. Успішні вчені не читають і не видаються в сумнівних журналах.



Якісне видання – це:

1. Індексція в базах даних Scopus або Web of Science.
2. Високий рівень імпаکت-фактора (WoS) або SJR метрики (Scopus) у предметній галузі науки.
3. Високі показники квартиля.



**WEB OF SCIENCE™**

Потрапити в журнали, які індексовані цими базами даних (БД), складно. Вони пред'являють дуже суворі та серйозні вимоги до наукових статей. Але публікація саме в таких рейтингових журналах допомагає кожному вченому гарантовано підвищувати рівень цитування його робіт.

## 3. Точно вказуйте всі свої дані, особливо при перекладі англійською.

Якщо допустити, навіть, невеликі похибки у написанні прізвища, переплутати букви місцями, це може спровокувати проблеми. Потрібно бути вкрай уважним. Перевіряйте всі дані афіліації вченого до і після публікації і домагайтеся виправлення, якщо в редакції припустились помилки. Недбале ставлення до цих відомостей призведе до неправильної індексції наукової роботи.

**4. Пишіть у співавторстві з іншими вченими особливо з міжнародними дослідниками, які вже досягли успіху в своїй науковій сфері.**

Обмінюйтеся посиланнями на роботи з іншими авторами. Співпраця буде викликати інтерес серед вчених і підвищить авторитет дослідження. Це допоможе розширити аудиторію і збільшити показники цитування. Даний спосіб важливий для вчених, які тільки стають на дослідницький шлях.

**5. Відкрийте доступ до своєї роботи іноземним вченим, а також введіть в практику написання оглядових статей, в яких будете висвітлювати процес дослідження.**

Перекладіть матеріали академічною англійською мовою, яка є універсальною. Адже нею говорить все наукове товариство. Тоді роботу 100% будуть частіше цитувати. А написання оглядових статей допоможе іншим авторам в більш стислому вигляді ознайомитися з працями, щоб зорієнтуватися і зрозуміти тенденції в даній дисципліні, а також в суміжних галузях.

**6. Приділіть особливу увагу написанню анотації роботи.**

Потрібно, щоб вона мала чітку структуру згідно з усіма вимогами і перекладена академічною англійською мовою. Важливо правильно підібрати ключові слова, щоб роботу було легко знайти в пошуковій системі бази даних. Потрібно розуміти, що анотація грає вирішальну роль в ухваленні рішення – знайомитися повністю з роботою чи ні.

**7. Пишіть статтю науковою зрозумілою мовою.**

Інші автори повинні її легко і з цікавістю читати, навіть якщо в тексті багато термінології.

Не варто писати занадто великі речення, насичувати текст складними конструкціями і вступними словами. Варто правильно структурувати статтю, щоб читачеві було цікаво від початку і до самого кінця тексту знайомитися з процесом і результатом дослідження.

**8. Згадуйте в своїх роботах статті з бездоганною репутацією і перевіряйте кожне джерело.**

Тоді такі бібліографічні посилання покажуть, що вчений знайомий зі значними науковими працями в його галузі, і що саме вони стали натхненням і допомогою в написанні даної роботи.

Дотримуючись цих порад, інші дослідники обов'язково будуть посилатися на такі наукові роботи. Це посприє новим контактам і підвищить, як рівень цитування так і репутацію автора в наукових колах.



## НОВІ ЗМІНИ ДО ПРАВИЛ ЗАХИСТУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДОКТОРІВ НАУК ТА PHD

З 19 квітня вступили в дію зміни до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню PhD і доктора наук. Атестаційна перевірка проводиться спеціалізованою вченою радою, яка працює в науковому закладі. Головними критеріями кваліфікації особи, яка відповідає спеціальності докторантури є:

- 1) Документ, який підтверджує ступінь доктора наук або звання професора.
  - 2) П'ять публікацій за п'ять років:
    - 1 і більше статей у журналі, що індексується Scopus або Web of Science;
    - наукові роботи в журналах, які входять у перелік українських науково-професійних видань;
    - до 2-х патентів та монографії (їх розділи).
  - 3) Обов'язкова участь у:
    - наукових проектах і експертизи міжнародного рівня;
    - атестації та допомозі під час підготовки наукових кадрів.
- Щоб отримати атестацію доктора філософії, потрібно публічно захистити своє дослідження у формі дисертації.

Докторанту для атестації потрібно подати дисертацію, монографію чи наукову доповідь про сумарну кількість публікацій в українських та міжнародних журналах у постійно діючу спеціалізовану вчену раду, зазначивши результати досліджень, які мають нести національне або світове значення та забезпечувати розв'язання важливих проблем.

Якщо здобувач підготував наукове досягнення до захисту самостійно, тоді йому необхідно мати ступінь доктора філософії та представити наукові дослідження, де будуть описані самостійно проведені оригінальні експерименти та їх результати, а також опубліковані матеріали на тему наукових досліджень у вітчизняних та міжнародних рецензованих журналах.

**Коментар редакції:** “Нові реформи від МОН у сфері науки та наукометрії підштовхує українського вченого до активізації його наукової діяльності. Тому, вже сьогодні кожен вчений має стратегічно мислити та наперед готувати публікаційний план у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, тому що в майбутньому буде ще складніше отримати звання, гранти, фінансову підтримку через встановлення більш суворих публікаційних критеріїв.”



## КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВИЗНАЧИВ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ РОБІТНИКІВ

Рішенням Кабінету Міністрів від 3 квітня № 285 прийнято Порядок проведення атестації вчених в різних наукових установах. Атестація вчених проводиться для того, щоб оцінити рівень професійної підготовки та результативності роботи кожного дослідника, а також його кваліфікації, перспективності наукової роботи, професійного заохочення тощо.

Кожна перевірка має свою форму, яка передбачає:

- Якісні наукові результати та викладацьку роботу вченого
- Участь у наукових проектах, публікації та патенти
- Робота з науковими кадрами
- Співробітництво, національного і міжнародного рівня, мобільність
- Кваліфікаційне підвищення та адміністративні обов'язки
- Поширення науки

Атестаційну перевірку проходять науковці один раз в 5 років або не частіше одного разу в 3 роки.

У випадку виявлення фахової некомпетентності або порушення академічної доброчесності, відбувається повторна атестація, яка можлива лише через рік після першої перевірки.

Головні критерії повторної атестації:

- атестаційна комісія пред'являє необхідні рекомендації, згідно з результатами атестації
- науковець оскаржує результати перевірки, звертаючись до керівника наукового закладу протягом місяця. Тоді керівник має право подати висновки справи наукового робітника на розгляд вдруге та узгодити з вченою радою інший склад атестаційної комісії.

Після виявлення результатів атестації або у випадку розірвання трудового договору, науковець може оскаржити це рішення згідно з законодавством про Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів або в судовому порядку.



# СУПРОВІД НАУКОВОЇ ПУБЛІКАЦІЇ

Публікація статті в міжнародних базах даних стала важливою необхідністю в дослідницькій діяльності кожного сучасного науковця. Це підвищує рейтинг автора і відкриває нові можливості в його роботі. Незважаючи на всі плюси, публікація – це досить складний і довгий процес. Він забирає багато часу у вченого, який той може витратити на свої дослідження, наукові конференції, спілкування з колегами або особисті справи.

Для вирішення цього складного процесу багато вчених звертаються до професійних компаній, які надають послуги з повного супроводу статті фахівцями їхньої організації. На зв'язку з науковцем постійно знаходиться спеціаліст компанії, який сповіщає його про всі етапи підготовки і доопрацювання дослідження. Він веде проект від початку і до самого рішення редакційної колегії журналу.

**Головні етапи супроводу статті:**

## Етап 1

### Вибір журналу для публікації.

Підбір видання – це важливий і клопіткий етап, коли мова йде про індексацію роботи у світових базах даних, як Scopus і Web of Science. Журнали, які входять у ці бібліографічні платформи, досить високоякісні. Приймаючи рішення публікуватися в них, потрібно бути готовим до підвищених вимог до рецензування, які досить складно виконати, не звертаючись за допомогою до професійних компаній, що займаються науково-публікаційною діяльністю.

Кожен журнал, який науковець обирає для своєї публікації, повинен найкращим чином відповідати тематиці дослідження, мати незаплямовану репутацію і дотримуватися всіх норм рецензування. Цей момент має деякі перешкоди, бо, на жаль, існують «хижацькі» журнали, що не дотримуються публікаційної етики і працюють лише для того, щоб заробляти гроші. Одні з їх головних характеристик: відсутність рецензування, занадто висока або низька плата за випуск і підвищений акцент на оформленні статті, ніж на її внутрішньому змісті. Хочеться відзначити, що такі бази даних, як Scopus і Web of Science декілька разів на рік переглядають свої списки і виключають неякісні видання.

Щоб не стати жертвою обману, фахівці компанії з перемовин з журналами дуже уважно підбирають видання для публікації. У їхньому списку є багато журналів-партнерів, які довели свій високий авторитет за роки плідної співпраці.

## Етап 2

### Академічний переклад статті.

Кожна стаття, яку подають на публікацію, повинна бути правильно перекладена академічною англійською мовою професійним перекладачем, який широко обізнаний в темі публікації. Після чого найкращим рішенням буде віддати матеріал на вичитування носію мови, який і завершує етап перекладу.

Можна спробувати перекласти самостійно, якщо є впевненість у своїх знаннях. Але, як показує практика, краще звернутися до професійного перекладача, який постійно займається цим, і в нього є необхідний досвід і навички. Наявність великої кількості помилок в перекладі може стати причиною відмови в публікації і доведеться знову витратити багато сил на підготовку або доопрацювання наукового дослідження для повторної відправки на рецензування.

### Етап 3

#### Редагування і оформлення наукової праці.

Всі наукові журнали, індексовані Scopus і Web of Science, прописують досить серйозні вимоги до оформлення та змісту наукової роботи. Її необхідно вичитати на зміст, відповідність темі та відредагувати всі помилки. І краще, щоб це зробив професійний редактор, адже коли вчений пише роботу, він повністю занурений в неї, що може не помітити неточності. «Око замилене», тому необхідний свіжий і професійний погляд.

Яких критеріїв потрібно дотримуватися при оформленні, щоб наукова робота пройшла рецензування?

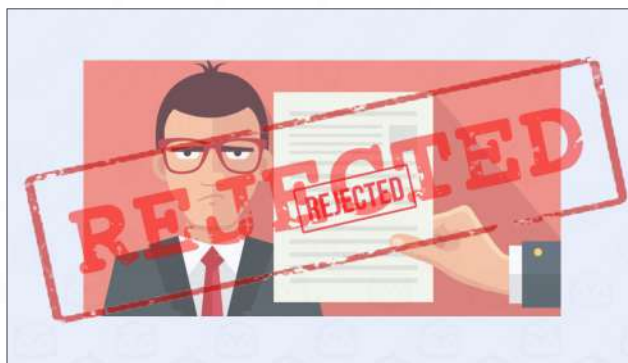
- робота написана зрозумілою мовою;
- вона корисна для наукового товариства, цікава і несе інноваційні ідеї;
- матеріал перекладений академічною англійською мовою;
- анотація має чітку структуру і підібрані відповідні ключові слова;
- відсутність орфографічних та стилістичних помилок;

- бібліографічний список відповідає стилю оформлення APA 6th edition;
- враховані всі вимоги редакції журналу;
- дані в роботі точні, а текст структурований згідно стандартам IMRAD і відповідає всім нормам журналів тощо.

### Етап 4

#### Перевірка унікальності тексту

Ще одним важливим процесом, який грає величезну роль при розгляді роботи, є унікальність тексту. Редактори суворо ставляться до плагіату в дослідженні. Досить часто через нього роботу можуть повернути без можливості знову відправити її на рецензування.



Фахівці компанії проводять перевірку оригінальності тексту за допомогою спеціального програмного забезпечення і, у разі потреби, самі підвищують унікальність статті, що збільшує шанси на успішне рецензування. Редакційний етап – один з найскладніших етапів, від якого може залежати, наскільки успішною буде публікація статті, тому підійти до нього потрібно дуже серйозно.

## Етап 5

### Робота з журналом

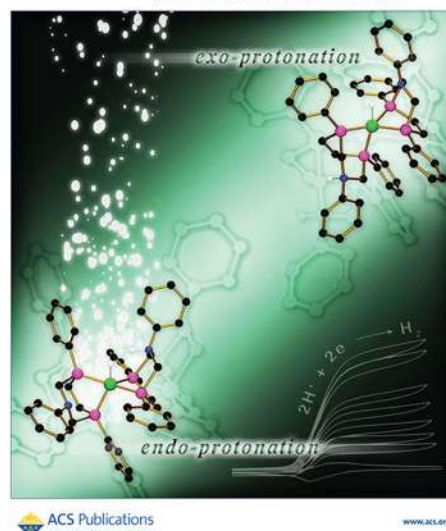
Після того, як процес пошуку журналів, перекладу, оформлення та редагування статті завершено, роботу відправляють на розгляд в редакцію журналу. Даний період вміщує в себе комунікацію з видавництвом і листування з редакцією, а також роботу із зауваженнями, якщо такі з'являться. Після цього відбувається етап рецензування незалежними експертами, які працюють в такій самій галузі, що й автор. У кожного журналу період розгляду свій. Процес рецензування може зайняти від 3 місяців до року незалежно від того, до якої бази даних входить видання: до Scopus чи Web of Science.

Зазвичай роботу повернуть на доопрацювання з коментарями рецензентів. Після внесення всіх правок, потрібно знову подати її на рецензування. Якщо в рецензентів більше не буде питань, відбудеться остаточний розгляд статті редакцією, щодо можливого прийняття роботи до публікації. Якщо ж вона була схвалена та надрукована, фахівці компанії надсилають статистику про індексацію статті, що й є останнім етапом у супроводі публікації вченого.

April 24, 2013  
Volume 135  
Number 16  
pubs.acs.org/JACS

# JACS

JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY



ACS Publications  
MENT TRAVEL. MOST OTHER. MOST READ.

www.acs.org



## АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ – ЗАГРОЗА ДЛЯ ОТРИМАННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ.



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ

26 квітня Міністерство освіти і науки України опублікувало на своєму сайті проект Порядку скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». Остаточне рішення щодо скасування приймається Національним агентством за поданням Комітету з питань етики і відбувається у разі виявлення у роботі науковця академічної недоброчесності (плагіат, фальсифікації тощо) під час здобування наукового ступеня.

Будь-яка людина може звернутися із заявою до Комітету з питань етики і оскаржити рішення спеціалізованої вченої ради з приводу плагіату, подавши протягом 2-х місяців письмову скаргу, але не пізніше 1 місяця після прийняття рішення і ознайомлення з ним. Фізична особа може апелювати особисто або через адвоката, юридична особа – через представників, а громадські установи – через керівників або своїх уповноважених представників.

Скарга може розглядатися до 30 днів після її надходження або до 60 днів, у разі необхідності більш точного дослідження ситуації. До справи необхідно прикріпити документ з висновком ради. Також, кожна особа може звернутися зі скаргою до Апеляційного комітету Національного агентства.

Після розгляду справи Комітет з питань етики та Апеляційний комітет подають свої рішення до Національного агентства, після чого останнє приймає вердикт і оприлюднює його на своєму офіційному сайті. Документ з постановою вручають особисто чи надсилають копію скаргнику або тому, хто його представляє - спеціалізованій вченій раді чи науковій організації. Якщо позивач вважає, що рішення порушує його права, він може подати оскарження постанови до Апеляційного комітету Національного агентства впродовж 1 місяця після того, як це рішення було прийнято.

Національне агентство переконане, що цей Порядок допоможе покращити якість вищої освіти та уникнути академічної недоброчесності у наукових роботах.

## ХТО ТАКІ «ХИЖАЦЬКІ» ВИДАННЯ, І ЧОМУ НЕ ПОТРІБНО ВІШАТИ ЦЕЙ ЯРЛИК НА ВСІ ЖУРНАЛИ?

**Наукове** сьогодення потребує від кожного вченого максимальної концентрації та розуміння всіх процесів, які відбуваються у сфері науки та наукометрії, у зв'язку зі швидкістю її розвитку. Сьогодні одна з тем, яка хвилює багатьох дослідників, є «хижацькі» журнали. В цій статті ми розглянемо, що це за поняття, і чому Scopus тільки в цьому році виключив понад 500 видань зі своєї бази даних?

Підвищена увага до терміну «хижацька публікація» виникла завдяки бібліотекознавцю з США Джеффри Біллу. У 2012 він опублікував статтю в журналі «Nature», яка публічно підняла завісу щодо підроблених видань з відкритим доступом і надав список з понад 1200 журналів і 1100 видавництв, викривши їх у недобросовісній діяльності. Він розробив методику по розпізнаванню «хижацьких журналів», яка містить 54 вимоги.

«Хижаки» копіюють сайти журналів з перевіреною репутацією і публікують там статті низької якості, які не піддаються суворій перевірці рецензентів. Причинами того, що вчені все ж публікують в них свої роботи, є нестача грантової підтримки та фінансування, а також необхідність частіше публікувати свої дослідження для кар'єрного зросту. Через вимоги до наукової діяльності, поспіх та погану інформативність, вчені часто стають заручниками ситуації та жертвами «хижаків». У пам'яті спливає популярна американська приказка «Publish or perish» («Публікуй або загинеш»), яка чітко показує стан сучасних українських

наукових публікацій та підтверджує зазначені вище твердження.

**Які головні ознаки «хижацького» журналу?**

1) Відсутнє експертне рецензування наукових статей або ж розгляд відбувається дуже швидко – кілька днів.

2) Самоцитування може бути 60-80% і більше, та відбувається постійна публікація статей з ознаками плагіату.

3) Видання не має чітко сформульованої спеціалізації та працює з багатьма дисциплінами.

4) Аномально велика чи маленька кількість публікацій у випуску.

5) Приймають роботи наперед або затримують вихід журналу, тим самим робота може вийти вже у науковому виданні, видаленому зі списку бази даних.

6) Найбільш відомий показник впливовості журналу – Імпакт-фактор (IF), а такі як Universal Impact Factor (UIF), Global Impact Factor (GIF), Citefactor (CIF) та інші – вигадки самозванців.

Експертна оцінка є головною умовою публікації, але експрес оцінка «хижацьких» журналів не має нічого спільного зі справжнім рецензуванням, яке іноді може тривати до року.

Потрібно пам'ятати, що наукометричні стандарти вимагають якісних та глибинних досліджень, які проходять ретельну підготовку, і лише після редакторських правок та вичитування тексту потрапляють на розгляд до рецензентів, але, навіть, після цього немає гарантії, що роботу

опублікують. Багато статей просто не допускають до видання, на відміну від сумнівних за якістю журналів, які беруться публікувати будь-яку статтю.

Жодна наукометрична платформа не захищена від того, що спочатку своєї діяльності журнал дотримувався публікаційних основ, а потім, в гонитві за фінансовою наживою, міг нівелювати високі стандарти публікацій. Scopus і Web of Science постійно проводять верифікацію видань, які входять в їхні бази даних, витрачаючи на це від 3 місяців до 2 років. І, якщо з'являється найменша підозра на недоброчесні дії, проводиться ретельне розслідування. У разі підтвердження припущень журнал видаляють зі списку. Представники Scopus і WoS керуються принципами об'єктивності, бажанням досягти істини, зваженого оцінювання всіх аспектів, а також уважного ставлення до вчених і редакційної колегії. Тільки в першій половині 2019 року Scopus виключив 560 журналів.

**Джеффри Білл допоміг вченим та наукометричним базам даних бути напоготові та пильніше перевіряти журнали, але воліючи зробити сенсаційну заяву про своє відкриття, занадто перебільшив цю проблему і почав навішувати ярлики на деякі журнали та міжнародні видавництва, які мають чесну репутацію.**

Через це вони завели на Білла низку судових справ і змусили його закрити свій сайт зі списком «хижаків». Тепер бібліотекознавець несе серйозну юридичну відповідальність, у тому числі фінансову та репутаційну, тому що його висновки, які зроблені похапцем, нанесли збитки багатьом виданням.

Отже, підозрюючи якийсь журнал, важливо ретельно перевіряти інформацію про нього. Більш того, не кожний вчений володіє усім спектром знань щодо якості видання, бо недоброчесність журналу можна виявити лише після глибокого аналітичного процесу за допомогою спеціалізованих компаній, які активно працюють у сфері наукових публікацій та ведуть співпрацю з базами даних Scopus та Web of Science.

Необхідно розуміти, що якісних видань з перевіреною роками репутацією в численні рази більше, ніж недоброчесних, і не варто підозріло ставитися до всіх. Зі сторони Scopus і Web of Science постійно ведеться облік показників цитування, нагляд за дотриманням стандартів журналу та врахуванням експертної думки. Перевірка журналів та їх виключення – це нескінченний процес, який мотивує підтримувати та вдосконалювати стандарти сфери наукометрії.

Враховуючи все це, перш ніж подавати свою статтю на публікацію, дослідник має розібратися в контенті видання, ознайомитися з редакційною політикою та вести перемовини з представниками, а також комунікувати з колегами і постійно моніторити інформаційний наукометричний простір, щоб першим дізнаватися про всі нововведення.

**Вчений повинен ретельно працювати над покращенням свого розуміння сучасних публікаційних процесів за допомогою співпраці з професійними дослідницькими спільнотами, для яких академічна культура - це не порожні слова, а чіткий вектор їх діяльності.**

## ДОСТУП ДО WEB OF SCIENCE ТА SCOPUS ВІДКРИТО!

Нещодавно відбулась важлива подія для всього українського наукового простору. Всі установи, які займаються дослідницькою діяльністю, вже з 1 червня 2019 року під'єдналися до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus за рахунок коштів держави. Вже проведено державну закупівлю і підписано договори з постачальниками наукометричних баз даних з однієї сторони і науковими організаціями з іншої терміном на 1 рік, після чого можна буде продовжити договір про співпрацю.



Починаючи з 2017 року Міністерство освіти і науки почало проводити дії щодо забезпечення ВУЗів України доступом до Scopus та WoS за кошти держави. Тоді 67 наукових організацій та ВИШів змогли підключитись до Scopus та 64 установ до WoS, а у 2018 році до Scopus отримали доступ 135 закладів, а до WoS – 105

Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич прокоментували ці дії, як ті, що безсумнівно приносять свої результати і показники публікацій серед українських вчених у журналах, які входять в Web of Science та Scopus, зростають. Це стосується багатьох галузей науки в Україні, що позитивно впливає на представленні українських відкриттів на всесвітньому рівні. Мотиваційним кроком для підключення, стало звернення багатьох інших відомчих підпорядкувань з проханням доступу до світових баз даних, щоб усі дослідники могли користуватись цією унікальною можливістю.

**Якщо Ваша установа ще не має доступу, тоді ось рекомендації, як його отримати:** необхідно оформити та подати заявку до Державної науково-технічної бібліотеки, після чого можна буде одразу отримати доступ. Для підключення до декількох баз потрібно подати окремі заявки. Всю точну інформацію можна знайти на сайті бібліотеки:



**Коментар редакції:** “Українські вчені довгий час не мали доступу до наукометричних баз даних, не тільки через те, що це було неможливо технологічно, а й через відсутність фінансування, але завдяки європейським реформам, які впроваджує МОН, український дослідник все ж таки зміг отримати відкритий доступ до Scopus та Web of Science. І тепер у кожного наукового діяча є можливість активізуватися в публікаційній сфері та стежити за своєю репутацією на міжнародній науковій арені, а також за наукометричними показниками свого ВНЗ та зарубіжних колег.”

## ПУБЛІКАЦІЇ НА ЕКСПОРТ. МІЖНАРОДНИЙ ВЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОМЕТРІЇ.



Ми взяли інтерв'ю у Ірини Скляр – експерта з надання публікаційних послуг та керівника відділу продажів компанії «Наукові публікації – Publ.Science» з приводу стану і перспектив української науки та наукометрії, а також нових вимог до публікацій у міжнародних базах даних.

Ірина за освітою юрист, 10 років працювала на фондовому ринку, займаючи керівні посади в декількох великих фінансових організаціях. З 2015 року вона працює в компанії «Publ.Science» і знає про всі етапи, з якими стикається український вчений під час публікаційного процесу. Ірина допомагає науковцям зі всього світу налагоджувати комунікації з міжнародними журналами, успішно співпрацювати з іншими вченими та публікувати свої статті у виданнях, індексованих Scopus та Web of Science.

„Публікаційний процес потребує часу і терпіння, бо налічує багато складних етапів.“

**Ірино, розкажіть, будь ласка, як Ви прийшли у сферу наукометрії? Чому обрали саме її?**

Після фондового ринку я шукала цікаву роботу, на якій могла би використати свої знання. В компанії «Наукові публікації – Publ.Science» я знайшла для себе перспективу і можливості для реалізації та накопичення нового досвіду. Мені подобається наукова сфера, тому що вона допомагає світові рухатись вперед, відкривати нові та важливі знання людству. Своєю роботою я намагаюсь допомагати вченим організовувати публікаційні процеси найкращим чином для того, щоб весь світ зміг побачити результати їхньої важливої діяльності.

### **Тобто вченому важко самому публікувати свої роботи?**

Як показує практика, публікаційний процес в журналах, які індексуються в міжнародних базах даних Scopus та WoS, потребує велику кількість часу і терпіння, бо складається з багатьох складних та виснажливих етапів. Основною метою дослідника є наукова діяльність, а не довгі перемовини з журналами, внесення безлічі редакторських правок, кропіткий переклад академічною англійською мовою і постійне відстеження результатів рецензування. Супроводжуючи проект вченого, ми повністю беремо на себе весь період підготовки і сам процес публікації, звільняючи час для продовження досліджень.

### **Стільки труднощів чекає на науковця, яка тоді йому користь від індексації в міжнародних базах даних? Що вона дає досліднику?**

Профіль у Scopus та WoS, наявність публікацій – це дуже важливі показники наукової діяльності вченого, його результативності та зацікавленості у своїй сфері. Індиксація в цих базах даних допомагає стати більш відомим і публічним. У журналах WoS та Scopus дослідники публікують статті, які мають важливе значення для світової науки, і у авторів з'являється можливість знайомитися з міжнародними вченими та результатами їх досліджень, підвищувати рівень цитування роботи, що позитивно сприяє їхній науковій діяльності та кар'єрі.

### **Наскільки складно потрапити в журнали, які індексуються в Scopus або Web of Science? Які наукові роботи цікаві для цих журналів?**

Потрапити в Web of Science та Scopus досить важко, тому що вони пред'являють суворі вимоги до оформлення та змісту досліджень. Кожна робота проходить суворе рецензування. Вона має розкривати актуальну тему і обов'язково нести експериментальний, новітній та практичний характер. У статті необхідно правильно оформлювати список літератури, цитувати зарубіжні джерела, дотримуватися структури IMRAD (правила оформлення наукової статті) тощо.

Журнали, які індексуються в WoS, частіше приймають роботи по технічних дисциплінах, в яких обов'язково має бути описаний експеримент, метод або прийом, що був апробований на практиці. У Scopus легше опублікувати статті по теоретичним дисциплінам (психологія, лінгвістика, юриспруденція тощо).

### **Враховуючи ці високі стандарти міжнародних журналів, чи стали українські дослідники частіше публікувати в них свої роботи?**

Регулятор МОН досить часто приймає нормативні документи згідно зі світовими тенденціями, які передбачають вимоги і необхідний ріст українських публікацій в журналах з індексацією в базах даних Scopus та WoS. Але, як часто робиться в нашій державі, стандарти беруться європейські, але не пристосовують їх до наших реалій. Ці нормативні документи потрібно ще доопрацьовувати, враховуючи наш особистий розвиток у сфері наукометрії.

Так, показники публікаційної активності в міжнародних базах даних серед українських вчених дійсно дещо зросли, але не так як хотілось, тому що є вимоги, але немає достатньої підтримки та фінансової допомоги для реалізації та оприлюднення наукових досліджень.

„ Стандарти беруться європейські, але їх не пристосовують до наших реалій. „

**Все ж таки в Україні є якась фінансова підтримка дослідницької сфери?**

Так, в нашій країні з'являється тенденція до матеріальної підтримки наукових діячів, але дуже поступово. В Україні при деяких Вищих навчальних закладах вже існують фонди, що виплачують компенсацію авторам у разі наявності публікацій в Scopus або Web of Science. Зараз таких ВИШів приблизно десять, серед яких: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний авіаційний університет, Національний університет "Львівська політехніка", Сумський державний університет та інші.

**Тобто сфера науки може стати ще й вигідною у майбутньому?**

Так, я думаю, що все до цього йде. Дивлячись на розвиток сфери наукометрії в Україні, найімовірніше, буде збільшено грантове фінансування наукової діяльності, і автори будуть платити не зі своєї кишені, а за допомогою інвестицій ззовні. Але потрібно пам'ятати: щоб отримати грант, необхідно відповідати високим критеріям, які встановлені міжнародними базами даних, і підвищувати якість наукових досліджень.

„ В Україні з'являється тенденція до матеріальної підтримки наукових діячів. „

**Ну гаразд, якщо Україна тільки йде до грантового фінансування, тоді які ще є варіанти для продовження розвитку науково-публікаційної діяльності у цій ситуації?**

Через те, що процес публікації в міжнародних базах даних займає багато часу та досить дорого коштує, я рекомендую об'єднуватись та проводити спільні дослідження. Це допоможе розділити фінансове навантаження і активніше зануритись у дослідницьку діяльність. Окрім цього, як показує світова практика, саме колективні дослідження особливо цінні для міжнародного наукового товариства. Можна почати шукати співавторів зі схожими темами дослідження серед своїх колег на кафедрах, в різних ВНЗ, на конференціях і кооперуватися для практичних експериментів.

**Дійсно корисна порада. Ірино, скажіть, чи публікації потрібні тільки вченим чи ВНЗ також?**

Для успішної акредитації кожен Вищий навчальний заклад повинен мати достатню кількість публікацій у наукометричних базах даних. У кожного ВНЗ є свій рейтинг, від якого залежить фінансування з бюджету. Його рівень виявляється за допомогою публікаційної діяльності професорсько-викладацького складу і від цього зумовлюється і об'єм фінансування. Тому, тут є прямий зв'язок і замкнуте коло.

**„Українська наукометрія стоїть у своїх витоках, але ми рухаємось у вірному напрямку.“**

**І наостанок, якщо ми вже заговорили про рейтинг, скажіть, будь ласка, яке місце займає Україна у рейтингу по кількості публікацій серед інших держав і, на Вашу думку, яке майбутнє в українських досліджень?**

На жаль, ми знаходимось не в лідерах, а десь у кінці списку тих держав, в яких вчені активно займаються науковою діяльністю. Є вимоги до українських науковців, але немає ще належної підтримки, яка б створила умови для їхньої мотивації. Українська наукометрія стоїть у своїх витоках, але я переконана, що ми рухаємось у правильному напрямку, нехай трохи повільно. На мою думку, головне, це продовжувати шукати нові та глибокі теми, активно досліджувати і об'єднуватись, тоді способи реалізації експериментів і мотивація обов'язково з'являться і, з часом, рейтинг точно зміниться на краще.

*Ірина Скляр  
Керівник відділу продажів компанії  
«Наукові публікації – Publ.Science»*

СПОДОБАВСЯ ВИПУСК?



НАПИШІТЬ ПРО ЦЕ!

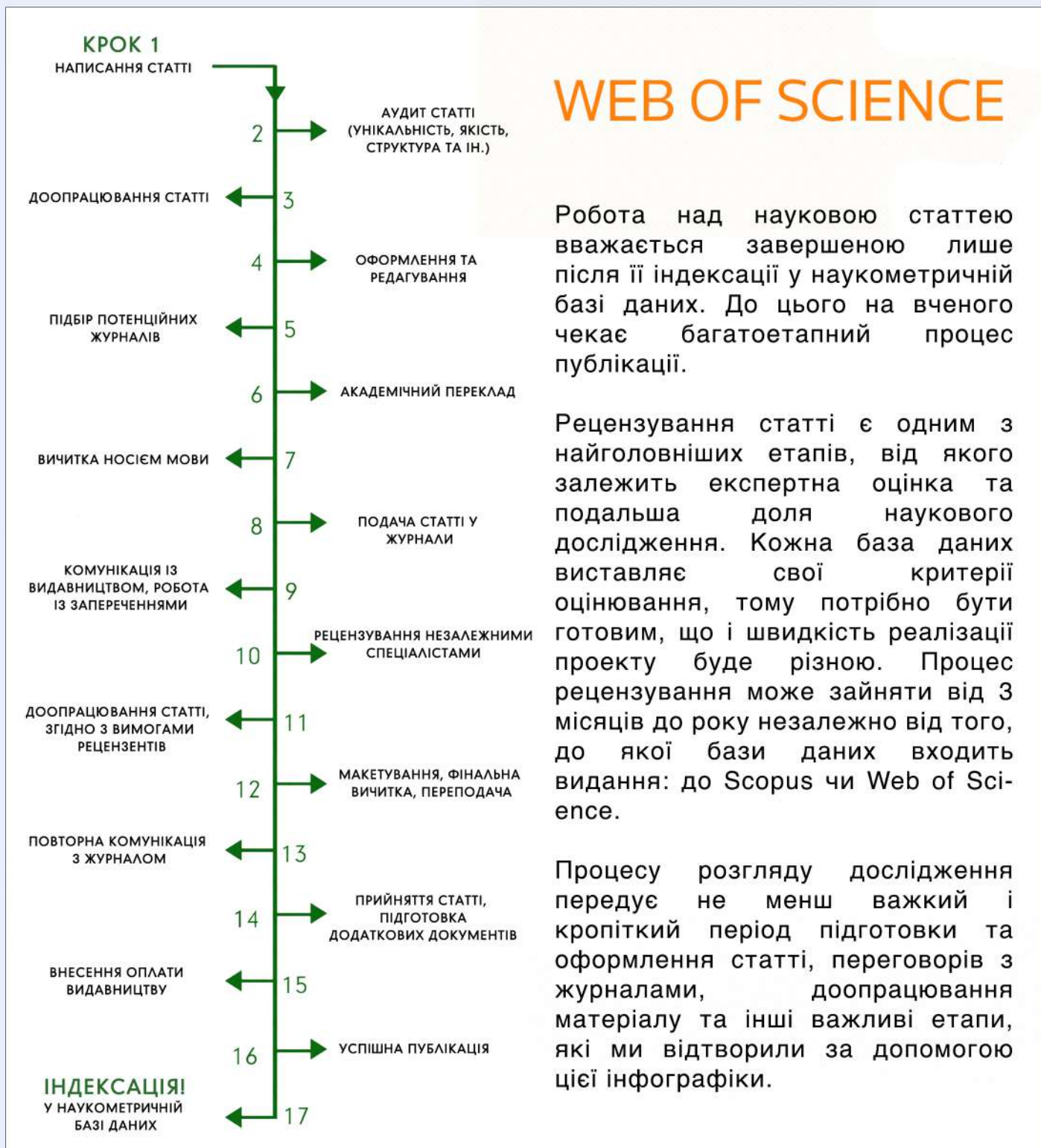
## ПРОЦЕС ПУБЛІКАЦІЇ СТАТТІ В SCOPUS ТА WEB OF SCIENCE

### WEB OF SCIENCE

Робота над науковою статтею вважається завершеною лише після її індексації у наукометричній базі даних. До цього на вченого чекає багатоетапний процес публікації.

Рецензування статті є одним з найголовніших етапів, від якого залежить експертна оцінка та подальша доля наукового дослідження. Кожна база даних виставляє свої критерії оцінювання, тому потрібно бути готовим, що і швидкість реалізації проекту буде різною. Процес рецензування може зайняти від 3 місяців до року незалежно від того, до якої бази даних входить видання: до Scopus чи Web of Science.

Процесу розгляду дослідження передуює не менш важкий і кропіткий період підготовки та оформлення статті, переговорів з журналами, доопрацювання матеріалу та інші важливі етапи, які ми відтворили за допомогою цієї інфографіки.





# НАУКОВИЙ КЛУБ "SCOPUS У СВІТІ"



НАУКОВІ  
ПУБЛІКАЦІЇ  
publ.science

КАРТКА  
ПРИВІЛЕЙОВАНОГО УЧАСНИКА  
НАУКОВОГО КЛУБУ  
SCOPUS В УКРАЇНІ

персональний номер  
0100



НАУКОВІ  
ПУБЛІКАЦІЇ  
publ.science

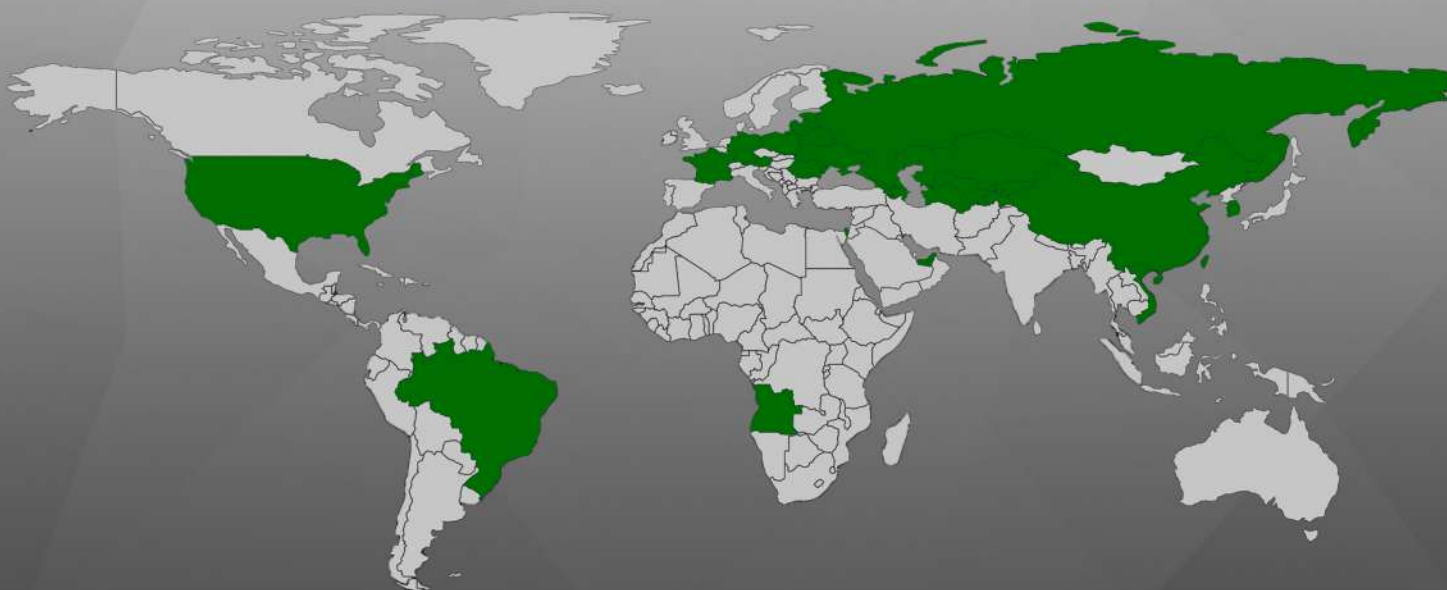
Власник цієї картки є повноправним  
учасником наукового клубу  
"Scopus в Україні" і має право на:

- Накопичення банків і знижок
- Участь у наукових конференціях,  
семінарах і вебінарах
- Пріоритетне обслуговування
- Отримання особливої інформації
- Інші переваги учасника клубу

З умовами, привілеями і правилами  
можливо ознайомитися на веб-сайті



Сайт: [www.publ.science](http://www.publ.science)  
Телефон: +38 044 392 45 52  
Адреса: Київ, Північна, 6  
E-mail: [info@publ.science](mailto:info@publ.science)



НАУКОВІ  
ПУБЛІКАЦІЇ  
publ.science

[WWW.PUBL.SCIENCE](http://WWW.PUBL.SCIENCE)

+38 (044) 392 45 52  
[INFO@PUBL.SCIENCE](mailto:INFO@PUBL.SCIENCE)